

Томанов Мархабат Томанұлы – 90 жыл

Тіл тарихын зерттеген кемел ғалым

**МАРХАБАТ ТОМАНҰЛЫ ТОМАНОВ – ҚАЗАҚ ТІЛ
БІЛІМІ МЕН ҒЫЛЫМЫНЫҢ ДАМУЫНА ЗОР ҮЛЕС
ҚОСҚАН КӨРНЕКТІ ТІЛШІ-ҒАЛЫМ, ФИЛОЛОГИЯ
ҒЫЛЫМДАРЫНЫҢ ДОКТОРЫ, ПРОФЕССОР**

Қысқаша өмірбаяны:

Мархабат Томанов (5 ақпан 1932 жыл, Қызылорда облысы Қармақшы ауылы – 1988 жыл, Алматы қаласы) – филология ғылымдарының докторы (1977), профессор (1979).

- 1954 жылы ҚазМУ-ды (қазіргі ҚазҰУ) бітірген.
- 1957-1961 жылдары Қазақстан Ғылым академиясының Тіл және әдебиет институтында ғылыми қызметкер.
- 1961-1964 жылдары Гурьев педагогика институтында (қазіргі Атырау мемлекеттік университеті) ғылыми қызметкер.
- 1964 жылдан ҚазҰУ-да доцент, кафедра меңгерушісі қызметін атқарды.

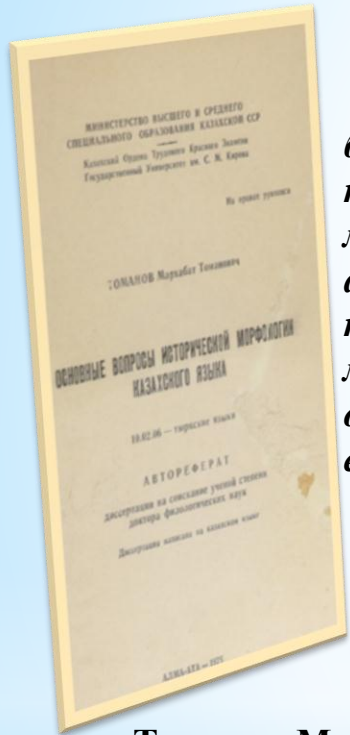
Жетістіктері:

- ❑ 200-ден аса қазақ тілінде және ежелгі түрік ескерткіштерінің тілінде жазылған қазақша және орысша ғылыми және ғылыми-әдістемелік еңбектердің авторы.
- ❑ Ғылыми әдеби шығармалары үшін Жалпы Одақтың конкурс дипломымен, «Тың және тыңайған жерлерді игергені үшін» медалімен марапатталды.
- ❑ КСРО ҒА ОЛҰ жанындағы түркология комитеті кеңесінің мүшесі (1979 ж.).
- ❑ 2004 жылы профессор М.Т. Томанов жаңа буынға оқулықтар жазған ерен еңбегі үшін А. Байтұрсынов медалімен марапатталды.

Негізгі еңбектері:

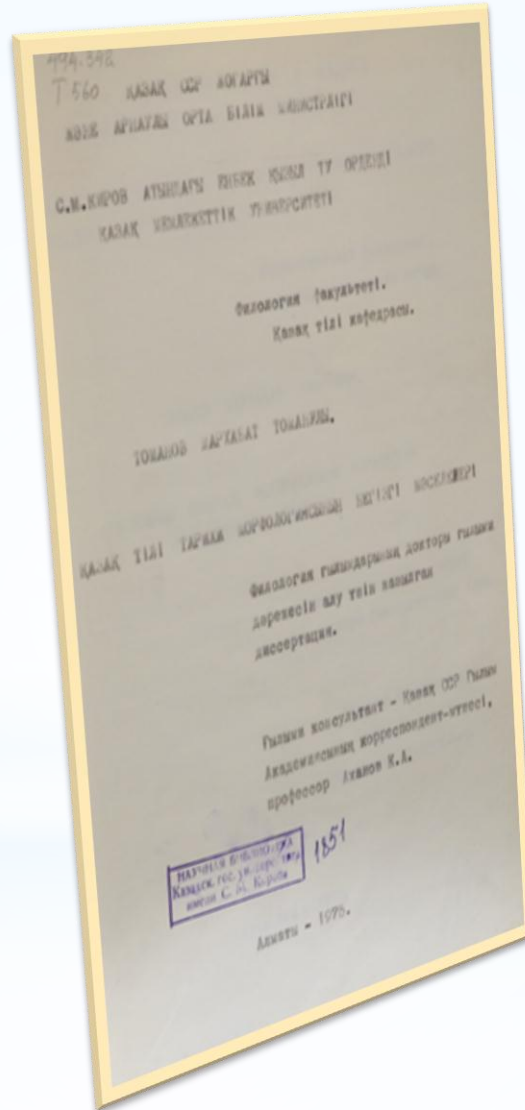
- ✓ көне түркі жазба ескерткіштері
- ✓ қазақ тілі грамматикасы тарихы
- ✓ синтаксис
- ✓ стилистика
- ✓ Жоғары оқу орындарына арналған оқулықтар мен оқу құралдарының авторы.

Ғылыми еңбек жолы

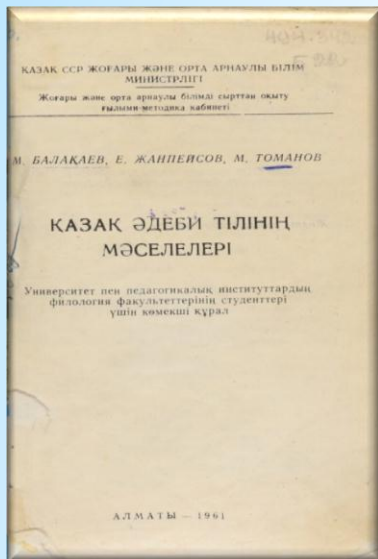
Бұл диссертация қазақ тіл білімінің өзекті мәселелерінің бірі – қазақ тілінің тарихи морфологиясының негізгі мәселесіне арналған. Диссертацияда қарастырылып отырған морфологиялық бірліктерді олардың дамуында қолданудың мәні мен ерекшеліктері.

Томанов, Мархабат Томанович
Основные вопросы исторической морфологии казахского языка : автореф. дис.. д-ра филол. наук:10.02.06: защищена 17.02.76 / М. Т. Томанов, науч. конс. К. А. Аханов. – Алма-Ата, 1975. – 126 с.

Томанов, Мархабат Томанович
Қазақ тілі тарихи морфологиясының негізгі мәселелері : Филол. ғылымд. д-ры ғылыми дәрежесін алу үшін дайынд. дис. / Ғылыми конс. К. А. Аханов; С. М. Киров атынд. ҚазМУ ; Алматы. – Алматы, 1975. – 372 б.

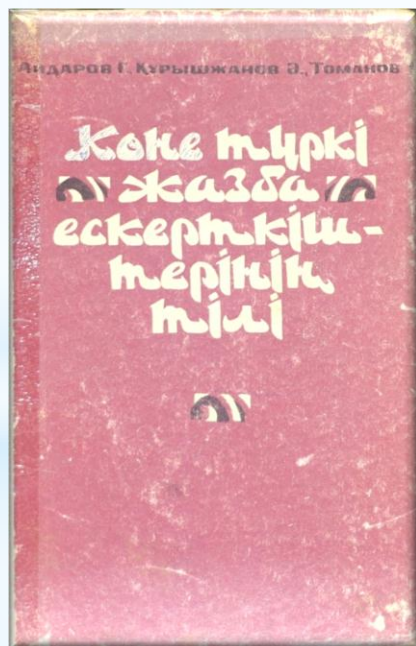
«Қазақ тілі тарихи морфологиясының негізгі мәселелері» атты докторлық ғылыми дәрежесін алу үшін жазылған диссертациялық жұмысы, 1975 жылы, Алматы қ., С. М. Киров атындағы ҚазМУ-де қорғалған.

Балақаев, М. Ж. Қазақ әдеби тілінің мәселелері : ун-т пен пед. ин-тың филол. фак. студенттері үшін көмекші құрал / М. Балақаев, Е. Жанпеисов, М. Томанов. — Алматы : [б. ж.], 1961. — 132 б.

[ОҚУ](#)

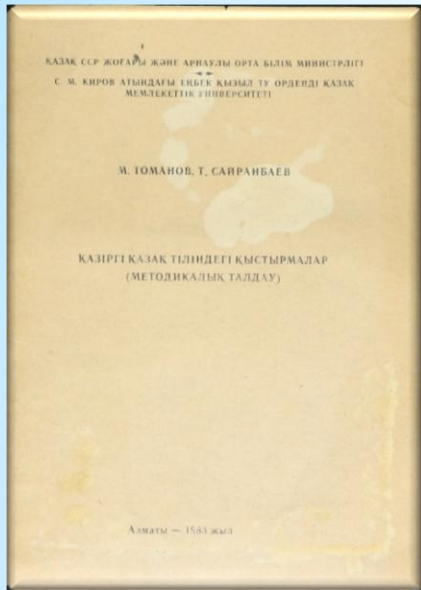
Қазақ әдеби тілінің методикасы, дамуы, қалыптасуы мәселелері, дүниедегі тілдердің тарихы әдеби тілдің әр түрлі дәрежеде, әр түрлі жолдармен қалыптасатынын көрсетеді.

Айдаров, Г. Ж. Көне түркі жазба ескерткіштерінің тілі : ун-т пен пед. ин-дың филол. фак. арн. оқу құралы / Г. Айдаров, А. Құрышжанов, М. Томанов. — Алматы : Мектеп, 1971. — 272 б.

[ОҚУ](#)

Көне түркі жазу ескерткіштері туралы толық мәлімет беру және сол ескерткіштердің тіліне лексика-грамматикалық талдау, жүйелі түрде салыстырма жасау.

Томанов, М. Т. Қазіргі қазақ тіліндегі қыстырмалар : метод. талдау / М. Т. Томанов. – Алматы : [Б. ж.], 1983. – 46 б.

[Тапсырыс беру](#)

Қазақ тіліндегі қыстырма сөздердің негізі, мағыналы топтары, қолданудың кейбір ерекшеліктері қарастырылған.

Томанов, М. Т. Қазақ тілінің тарихи грамматикасы : фонетика, морфология / М. Т. Томанов. – Алматы : Мектеп, 1981. – 206 б.

[Тапсырыс беру](#)

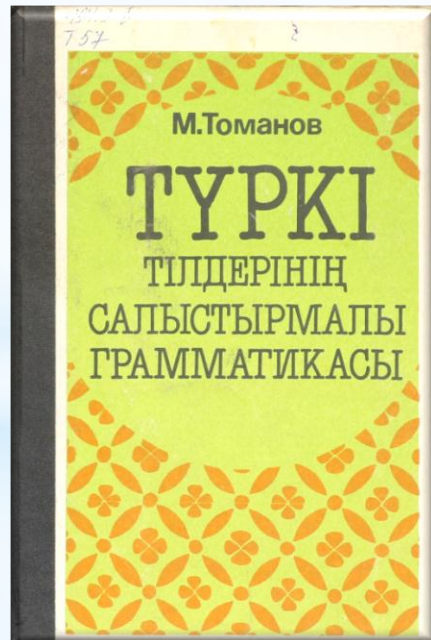
Кітап қазақ тілі грамматикалық құрылысының дамуы тарихының келелі мәселелерін зерттеуге арналған. V-XVI ғасырлардағы жазба ескерткіштеріне, қазақ және онымен туыс түркі тілдеріне, фольклорға сүйене отырып жүргізілген.

Томанов, М. Т. Қазақ тілінің тарихи грамматикасы : оқу құралы / М. Т. Томанов. – Алматы : Мектеп, 1988. – 264 б.

[ОҚУ](#)

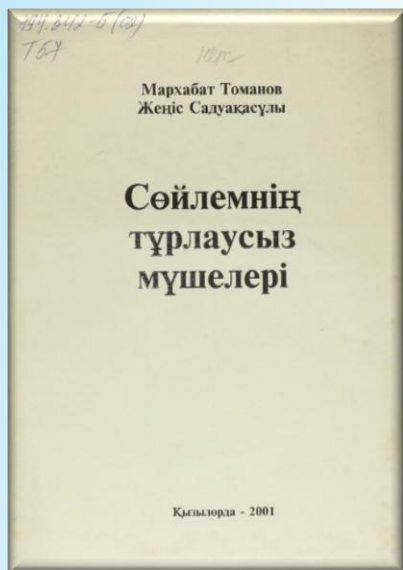
Оқулықта қазақ тілі грамматикалық құрамының дамуы, VII-XVI ғасырлар ескерткіштері мен туыс түркі тілдерінің және қазақ фольклоры негізіндегі зерттеу материалдары көрсетілген.

Томанов, М. Т. Түркі тілдерінің салыстырмалы грамматикасы : оқу құралы / М. Т. Томанов. – Алматы : ҚазМҰУ, 1992. – 190, [2] б.

[ОҚУ](#)

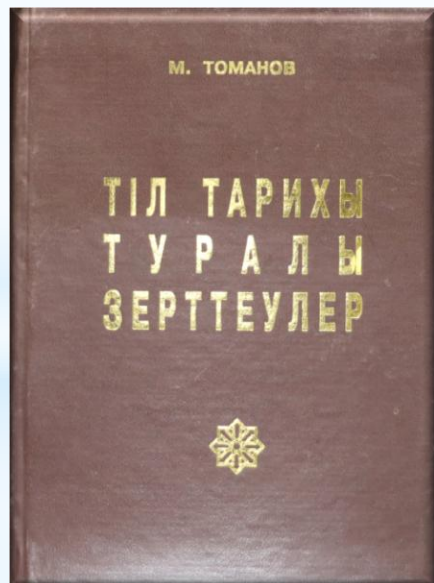
Оқулық түркітану ғылымының Орта Азия аймағына баса назар аударылған. Түркі тілдерінің фонетикалық, морфологиялық құрылысы айрықша сөз етіліп, грамматикалық мәнінің жасалу тәсілдері мен морфемалар туралы мағлұмат беріледі. Есім сөз тұлғасының өзгеруіне, сөз таптарына жеке-жеке тоқталады.

Томанов, М. Т. Сөйлемнің тұрлаусыз мүшелері : (жоғары оқу орынд. сырттай оқитын студенттерге арн. көмекші оқу құралы) / М. Т. Томанов ; ҚР білім және ғылым м-гі, Қорқыт ата атын. Қызылорда мем. ун-ті. – Қызылорда : [б. ж.], 2001. – 54, [2] б.

[Тапсырыс беру](#)

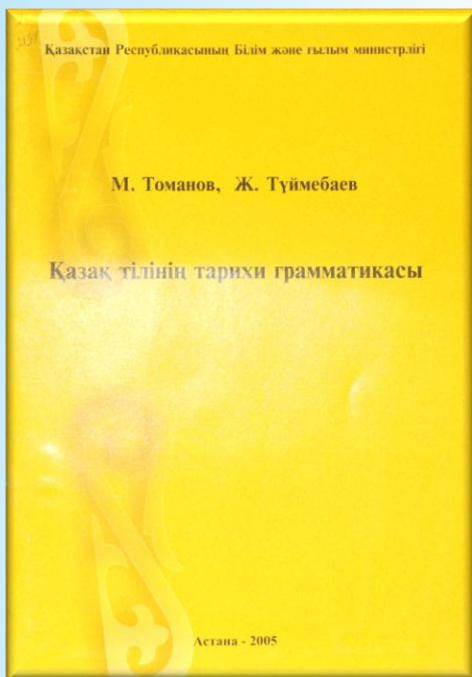
Көмекші оқу құралында тұрлаусыз мүшелердің сөйлем құрудағы, ойды толықтырып берудегі маңызды теориялық негіздері көрсетілген.

Томанов, М. Т. Тіл тарихы туралы зерттеулер : (түркі [қаз.] тілдері бойынша) / М. Т. Томанов. – Алматы : Ғылым, 2002. – 616 б.

[ОҚУ](#)

Жинақта қазақ тілінің тарихи грамматикасы, түркі тілдерінің салыстырмалы грамматикасы бойынша жазған еңбектері мен баспасөз беттерінде жарияланған мақалалары енген. Қазақ тілінің қалыптасу жолы мен дамуы V-XVI ғасырлар жазба ескерткіштері, қазақ фольклоры, түркі тілдері материалдары негізінде зерделенген.

Томанов, М.Т. Қазақ тілінің тарихи грамматикасы : (әдістемелік нұсқаулар, семинар сабақтары мен өзіндік жұмыстардың тақырыптары) : ЖОО қазақ тілі мен әдебиеті бөлімдерінің студенттеріне арн.) / М. Т. Томанов ; ҚР Білім және ғылым м-гі. – Астана : [б. ж.], 2005. – 59, [1] б.

Тапсырыс беру

Әдістемелік нұсқада өзіндік жұмыстарды орындау, ой қорыту, дербестікке тәрбиелейді.

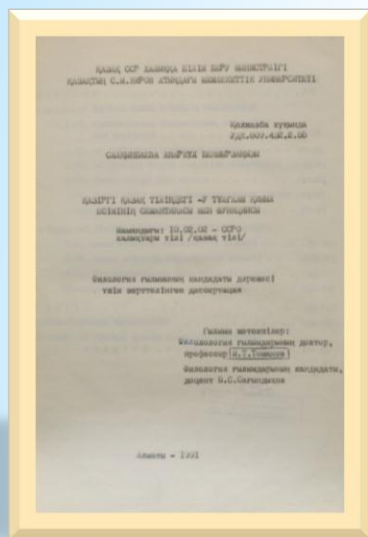

Томанов, М. Т. Қазақ тілінің тарихи грамматикасы : антология / [құраст. А. Ж. Құдабаев]. – Павлодар : С. Торайғыров атын. ПМУ, 2010. – 411, [1] б.

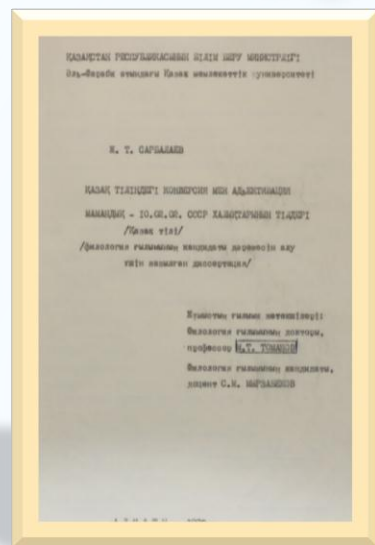
ОҚУ

Қазақ тілі грамматикалық құрамының дамуы қазіргі тіл, VII-XVI ғасырлар ескерткіштері мен туыс түркі тілдерінің және қазақ фольклоры негізіндегі зерттеулер материалдары қарастырылған.

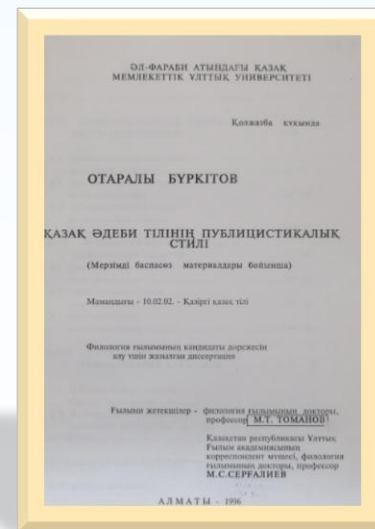
Ғалымның ғылыми жетекшілігімен қорғалған еңбектер

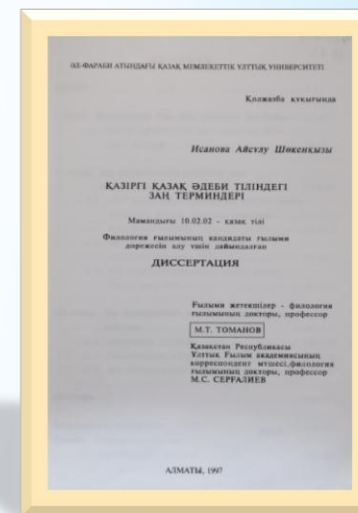
Салқынбаева, Анаркүл Бекмырзақызы
Қазіргі қазақ тіліндегі – У тұлғалы қимыл есімінің семантикасы мен функциясы: Филол. ғылымд. канд. ғылыми дәрежесін алу үшін дайынд. дис. / ғылыми жетекшісі: М. Т. Томанов; С. М. Киров атынд. ҚазМУ ; Алматы. – Алматы, 1991. – 62 б.

Сарбалаев, Жақсыбай Тұрсынович
Қазақ тіліндегі конверсия мен адъективация : Филол. ғылымд. канд. ғылыми дәрежесін алу үшін дайынд. дис. / әл-Фараби атын. ҚазМУ; ғылыми жетекшілері: М. Т. Томанов, С. М. Мырзабеков ; Алматы. – Алматы, 1993. – 251 б.

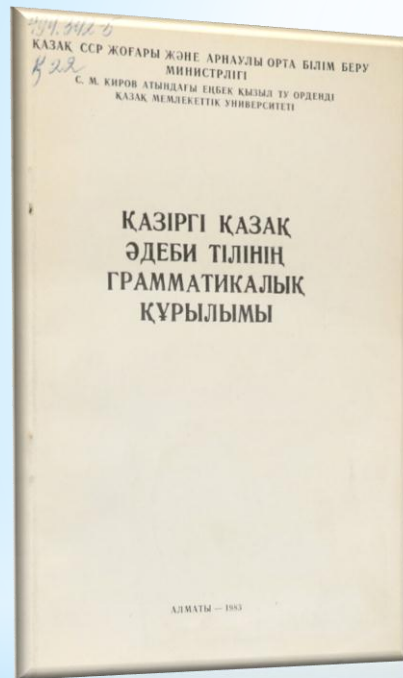

Бүркітов, Отаралы
Қазақ әдеби тілінің публицистикалық стилі: Филол. ғылымд. канд. ғылыми дәрежесін алу үшін дайынд. дис. / ғылыми жетекшілер: М. Т. Томанов, М. С. Серғалиев; әл-Фараби атынд. ҚазМУУ ; Алматы. – Алматы, 1996. – 173 б.

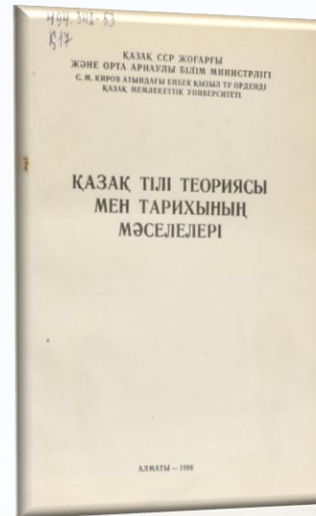
Исанова, Айсұлу Шөкенқызы
Қазіргі қазақ әдеби тіліндегі заң терминдері : Филол. ғылымд. канд. ғылыми дәрежесін алу үшін дайынд. дис. / ғылыми жетекшілер М. Т. Томанов, М. С. Серғалиев; әл-Фараби атын. ҚазМУУ ; Алматы. – Алматы, 1997. – 206 б.

М.Т. Томановтың редакторлығымен шыққан әдебиеттер

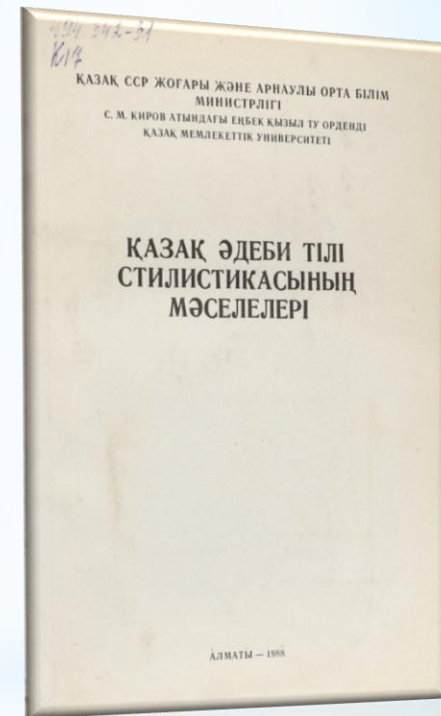
[оқу](#)

Қазіргі казак әдеби тілінің грамматикалық құрылымы : оқулық / Қаз. ССР жоғары және орта арнаулы білім м-гі, С. М. Киров атын. ҚазМУ ; [құраст. Т. Томанов]. – Алматы : ҚазГУ бас., 1983. – 144 б.

[оқу](#)

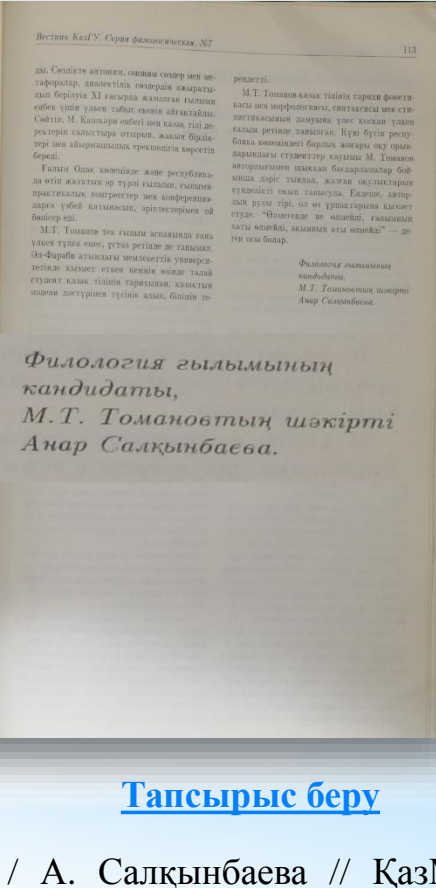
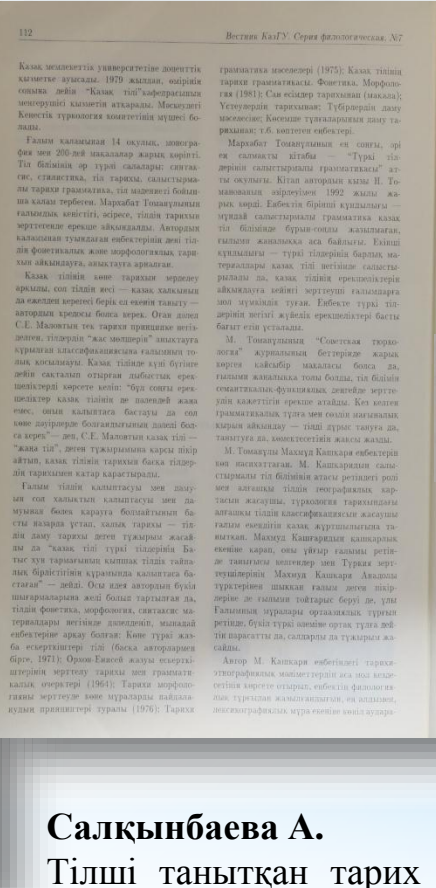
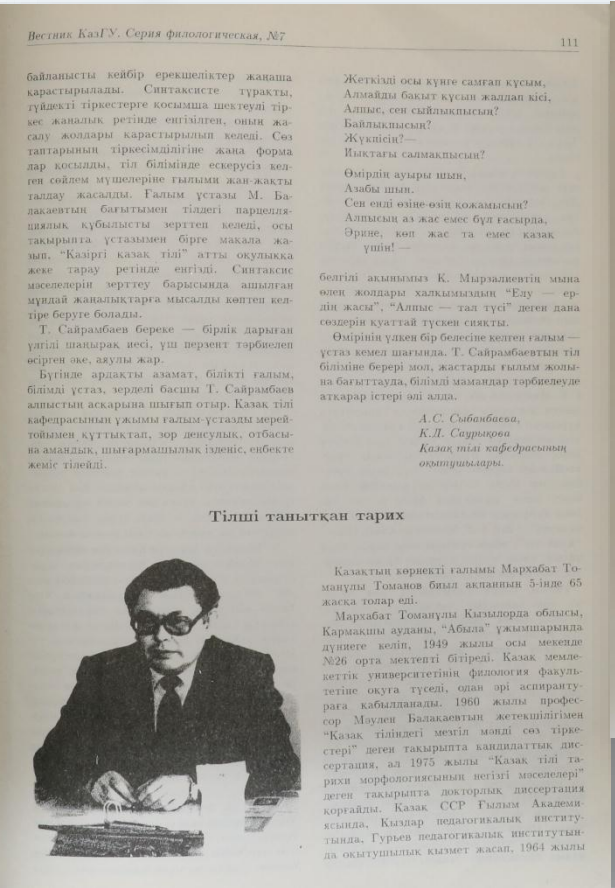
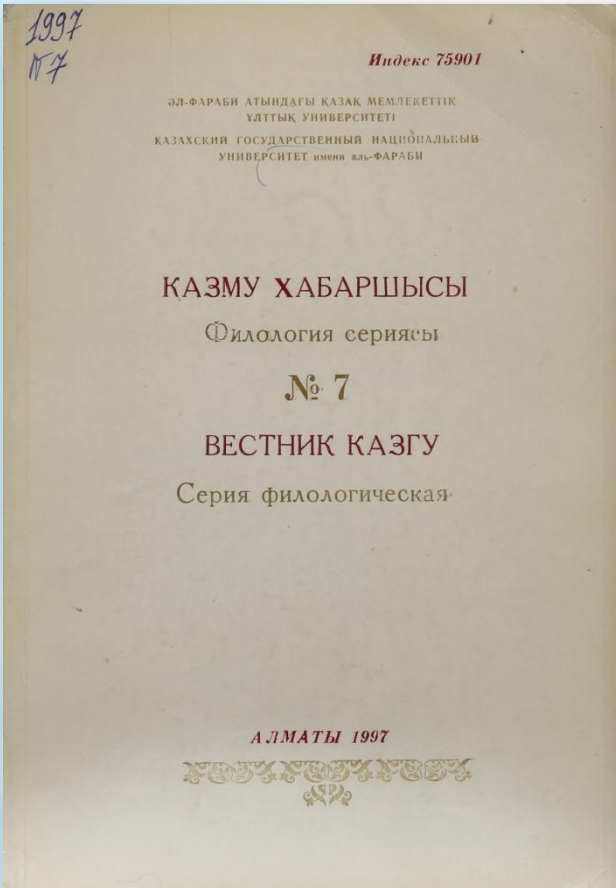
Қазак тілі теориясы мен тарихының мәселелері : оқу құралы / ред. алқа Т. М. Томанов. – Алматы : С. М. Киров атын. ҚазМУ, 1986. – 161, [1] б. – Б. ц.

[Тапсырыс беру](#)

Қазак әдеби тілі стилистикасының мәселелері : оқу құралы / С. М. Киров атын. ҚазМУ ; [жауапты ред. М. Т. Томанов]. – Алматы : С. М. Киров атын. ҚазМУ, 1987. – 118 б.

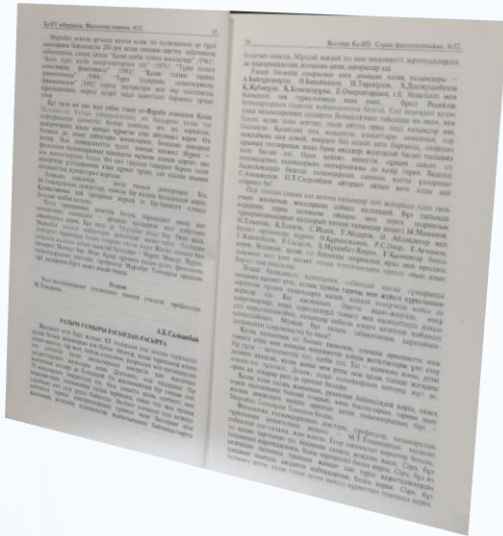
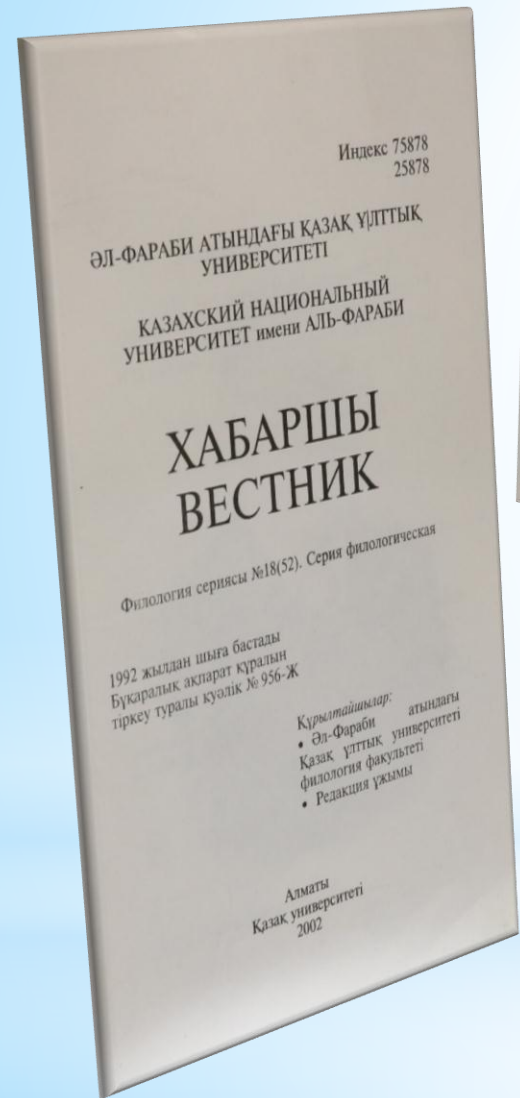
М.Т. Томанов туралы баспа және кітап беттерінде жарияланған мақалалар

Тапсырыс беру

Салқынбаева А.

Тілші танытқан тарих / А. Салқынбаева // ҚазМУ хабаршысы. Филол. сериясы. – 1997. – №7. – 111-113 б.

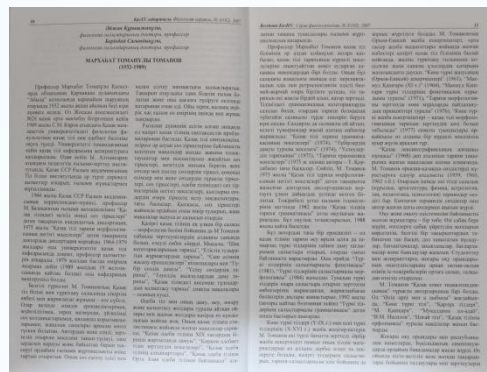
Салқынбай А. Б.
 Ғалым ғұмыры ғасырдан – ғасырға / А. Б. Салқынбай // ҚазҰУ хабаршысы. Филол. сер. – 2002. – № 18 (52). – 15-18 б.

[Тапсырыс беру](#)

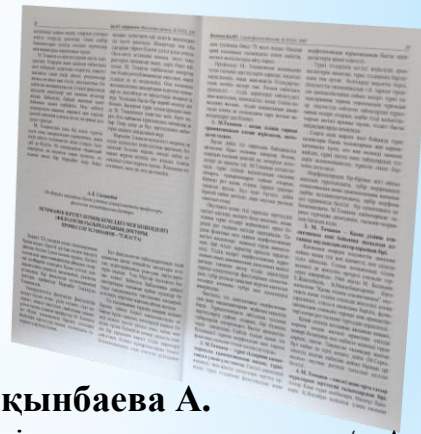
Құрышжанұлы, Ә. Мархабат
Томанұлы Тоғанұлы
 Құрышжанұлы // ҚазҰУ хабаршысы. Филол. сер. – 2007. – № 3 (102). – 10-12 б.

[Тапсырыс беру](#)

Салқынбаева А.
 Тілші танытқан тарих / А. Салқынбаева // ҚазМУ хабаршысы. Филол. сер. – 1997. – №7. – 111-113 б.

[Тапсырыс беру](#)

ТІЛ ТАРИХЫН ЗЕРТТЕГЕН КЕМЕЛ ҒАЛЫМ А. САЛҚЫНБАЙ

• Есімі елдің есінде

Мархабат Томановтың "Қазақ тілі тарихи грамматикасының мәселелері" (1974), "Түбірлердің дамуы туралы ескерткіштері" (1974), "Үстеулердің тарихынан" (1975), "Тарихи грамматика мәселелері" (1975 ж. екіінші ағырты), "Қордыбаев", "Қоңе түркі жазуының (Српко-Енисей) ескерткіштері" (1963), "Махмуа Қашғари (XI ғ.)", "Махмуа Қашғари түркі тілдерінің фонетикалық жүйесі туралы" (1971), "Тарихи морфологияны зерттеуде махмуа туралы пайдаланудың принциптері туралы" (1976), "Қоңе түркі жазба ескерткіштері – қазақ тілі морфологиясының тарихын зерттеудің қоңи болған тәжірибесі" (1977) сияқты туындыларының арқасында өз алдына бір күрделі мәселесін дүр жүзін арқалап тұр. Қазақ лексикографиясының алғашқы нұсқасына (1968) деген ғылыми тарихи сөздіктенуға арнап жазған мақаласынан бастап, М.Томанов орысша-қазақша сөздіктерді құрастыруға атсалысты. Олардың ішінде екі тілді құрастыра, археология, физика, астрология, заң, педагогика, психология салаларына арналған салалық терминдер сөздігі бар. Қоңгеген терминдік сөздіктерге алғашқылар жөнін, басқаларын шығуына мұраңдық болады.

А. Салқынбай

Бүгінгі Қазақ сөзін тарихи калыптасып, мағыналық, тұрғылық және қызметтік тұрғыдан дамуы, ең алдымен тіл құрамындағы есім сөздер мен қимыл мәнді атаулардың жіктелуімен байланысты. Осы жіктелудің ең негізгі себебін анықтаған Мархабат ағамыз "фонетикалық ұқсас негіздердің тарихи дамуы барысында жасалған" деп бірадамдығы. Сондықтан да бір-біріне ұқсас сөздер ежелді заманда дербес, бір-бірінен бөлек сөздер болса, тек көптекті құрамында ғана бір-бірінен ерекшеленіп, синтагмалық элементтер болған дейді. Ғалым есім түбірлерін, табиғатын анықтап қана қоймай, олардың әрі қазіргі синтаксистік, грамматикалық категорияларының қалыптасуы жолдарын да түсіндіріп береді.

М.Томанов алтаңстандық, түркі тілінде қалыптасқан қалыптар, оларға, тұжырымдарға сүйеніп отырып, бүгінгі күнгі қазақ тілінің тарихи грамматикасына жазды. Бұл күні бүгінге дейін біртегі еңбек әрі дары оқулық ретінде танылып отыр.

Мархабат Томанов сондай-ақ, түркі тілдерінің салыстырмалы грамматикасын жазып, тұркітануға үлкен үлес қосты. Ежелгі деректерді кешенді, жан-жақты салыстыра зерттеу арқылы түркі тілдерінің фонетикалық және морфологиялық жүйесінің басты ерекшеліктерін анықтап көрсетті. Түркі тілдерінің негізгі жүйелік ерекшеліктерін анықтап оларға тән ортақ белгілерді көрсетіп берді. Әлеуметтік, экономикалық, тарихи ерекшеліктеріне сәйкес көзгігі түркі халықтарының тарихи этногенезін тұрғыдан әр диалектеге сөйлеген тәйпа-

ғасырларда жазылған зерттеулерді жүйелік барынша ғалым жылдан жылға танымақшылар айтты: "Бұл заманда қазақтың бай әлемдік әлеміне туды, авторлық әлеміне – жазба әлеміне пайда бола бастады". Яғни, ғалым жазба әлеміне пен әлемдік әлемінегі қатар қарастыра отырып, олардың орны мен өзіндік ерекшеліктерін үнемі анықтап отырады.

Мұндай ойлар кейінгі зерттеушілердің фольклорға қатысты өздерінің қатынасын қалыптастыруға итермеленді, жетілгенді. Ауызекі тілде жасалған туындылар да тіл тарихын анықтауды өзінде емес не болады. Ғалымның тіл тарихына қатысты жазғандары бітім көкейлегінің кеңдігін, арналы білігін танытады. Қазақ тіліндегі, қонғе не орта түркі тіліндегі сөздер мен сөзтұжырымдары ғана сөйлетін қоймай, тілдік деректерді арналыға бағыттап, алтаңстандық денесінде салыстыра, салыстыра зерттеді.

М.Томанов, М.Қашғаридың "Дивани лұғат-иғ түркі" атты еңбегін ауызекі сөйлеу тілінің жөніне ретінде көрсетеді. Бұдан баймақшылығына бұл берілген дұрыс баға еді. Бірақ, Қашғари еңбегінде берілген мәсәлелер ретінде алынатын мақалалар мен мәтіндер, аңыздар дүмезекі сөйлеу тілінің біріншісі екені анық. Ғалым М.Қашғари еңбегін терең зерттеу арқылы мынадай тұжырым айтты: "Қашғари кітабында берілген қышпақ материалдары бүгінгі қазақ тілінің алғашқы сипатын танытады". Ол кез үшін бұл өте бағалы тілдік дерек.

Филология ғылымдарының докторы, профессор, халықаралық түркіология комитетінің мүшесі болған М.Томановтың ғылыми еңбектері сан-салды, жан-жақты. Егер еңбегінен көрсетер болсақ ол қалам тартпаған тілі білімінің саласы жоқпаз қалса. Бірақ бұл ғалымның қарымдылығы, білімінің тереңдігі болса керек. Және бұл еңбегінің ғылымға тудында жазған сан түрлі қажеттіліктердің еңбегіне шағымдануға мәжбүр еңбек көрлік екені анық. Иә, бұл ғалымға деген, қазақ тіліне деген шексіз құрметтің танығы. Ғалымның артына қалдырған қазақ тілінің синтагмалық сипатына, мағыналық жөніне, қазақ әдеби тілі, диалектологиясы, қазақ тілінің тарихи грамматикасына қатысты мақалалары, түркі тіліндегі фонетика, түркі тіліндегі халықтарға грамматикалық қатынасы күрделі мәселелер жөнінде терең теориялық мәні бар қазақ тілінің де пәнінде жана дұрыс. Құны атап түйе берісіз сүйсіне тұяндауың бүгінгі түркі тілінің Қазақ елінің мемлекеттік тілі саналатын қазақ тілінің болашағына қатысты мақалалары, тұрғыдан дамуына да ғалым үлкен қызмет ете берері дұрыс.

Анар С.А. ПӘСЕНБЕЙ,
 Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің профессоры, филология ғылымдарының докторы

Салқынбай, А.
 Тіл тарихын зерттеген кемел ғалым / А. Салқынбай // Егемен Қазақстан. – 2012. – 18 ақпан.

Тапсырыс беру

ҚАЗАҚ УНИВЕРСИТЕТІ АҚПАРАТ

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ ФИЛОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТІНДЕ ӨТКЕН "ТІЛ ТАРИХЫ: КЕМЕЛДІЛІК ЖӘНЕ КЕШЕНДІЛІК" АТТЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТЕОРИЯЛЫҚ КОНФЕРЕНЦИЯ КӨРНЕКТІ ҒАЛЫМ-ТҮРКОЛОГ, ФИЛОЛОГИЯ ҒЫЛЫМДАРЫНЫҢ ДОКТОРЫ, ПРОФЕССОР МАРХАБАТ ТОМАНУЛЫ ТОМАНОВҚА АРНАЛДЫ.

Тапсырыс беру

Кемел тілдің тамыршысы

Конференция жұмысын университеттің бірінші проректоры, химия ғылымдарының докторы, профессор З.А. Мансуров кіріспе сөз сөйлеп ашты. Факультет деканы, профессор Қ.Әбдулұлы өзі шәкірт болған М.Томановтың ғылыми және ғалымдық қызметі туралы тағымды ойларын ортаға салып, филология сериясы бойынша шығатын "Хабаршының" бір нөмірі осы конференция материалдарын жариялауда арналған хабарлады.

Қыпбай; "М.Т.Томанов – сөз тіресті алғашқы зерттеушінің бірі" – проф. Т.С. Сайрамбаса; "М.Томанов – түбірлердің тағымды мөні туралы" – профессор Ж.Манкеева т.б.)

Бағдамаларда профессор М.Томановтың қаламынан туған ғылыми зерттеулердің ерекшелігі – тілдік деректерді сөйлетудегі жан-жақтылық, кешенділігі екені; қазақ тілінің кемелдену жолын, тілдік заңдылығын анықтау да өзінің де ғылымдағы сара жолауы кемелденудің шешімі аталды.

М.Томанов – қазақ тілінің тарихи грамматикасын алғаш жүйелеген, негізгі еңбегі ғалым. Алтаңстандық, тілдік қалыптасқан ғылыми ойларға, тұжырымдарға сүйеніп отырып, бірінші рет қазақ тілінің тарихи грамматикасына қатысты жазған оқулықтары жазды. Түркі тілдерінің салыстырмалы грамматикасын жазып, түркі тілдерінің ерекшелігі, жан-жақты салыстыра зерттеу арқылы түркі тілдерінің фонетикалық және морфологиялық

құрылысының басты ерекшеліктерін ашып көрсетті. Қазақ тілінің синтаксистік пені бойынша жазылған алғашқы оқулықтың авторларының бірі. Ежелгі және орта ғасыр мұраларын зерттеуші ғалымдарының бірі. Автор Қоңе түркі жазбалары, М. Қашғари, Қ.Жалилар жайында үлкен ғылыми зерттеулер жазды. Қазақ тілінің орта ғасырдағы, қонғе дәуіздегі лексикалық, фонетикалық, грамматикалық ерекшеліктерін анықтап, кемелділікті танытатын өлшемді екішеді. М.Томанов қазақ әдеби тілінің қалыптасу жолы, даму сипаты, әдеби тіл нормалары, ежелгі түркі әдеби тілі мен қазақ жазба әдеби тілінің сабақтастығы, қазақ әдеби тілінің ортағасырлық және дәуірдегі лексикалық, фонетикалық, грамматикалық ерекшеліктерін анықтап, кемелділікті танытатын өлшемді екішеді. М.Томанов қазақ әдеби тілінің қалыптасу жолы, даму сипаты, әдеби тіл нормалары, ежелгі түркі әдеби тілі мен қазақ жазба әдеби тілінің сабақтастығы, қазақ әдеби тілінің ортағасырлық және дәуірдегі лексикалық, фонетикалық, грамматикалық ерекшеліктерін анықтап, кемелділікті танытатын өлшемді екішеді.

М.Томанов қазақ әдеби тілінің қалыптасу жолы, даму сипаты, әдеби тіл нормалары, ежелгі түркі әдеби тілі мен қазақ жазба әдеби тілінің сабақтастығы, қазақ әдеби тілінің ортағасырлық және дәуірдегі лексикалық, фонетикалық, грамматикалық ерекшеліктерін анықтап, кемелділікті танытатын өлшемді екішеді.

Конференцияда Қазақ тілі тарихын зерттеудегі жана бағыттар, Қазақ әдеби тілінің кемелденуі; Қазіргі қазақ тілі; таралық және кешенді; Қазақ жазуының бүтін мен болашағы; Түркі тілдерінің салыстырмалы грамматикасы; Қазақ және орыс тілдері мәдени диалогта деген ғылым бағыттар бойынша баяндамалар жасалды.

А.Б. САЛҚЫНБАЙ,
 профессор

Салқынбай, А.
 Кемел тамыршысы / А. Салқынбай // Қазақ университеті. – 2007. – 24 сәуір. – 2 б.

Летопись Казахского национального университета имени аль-Фараби (1961-1990) : сборник / КазНУ им. аль-Фараби; [редкол.: Т. А. Кожамкулов, З. А. Мансуров, К. А. Абдезулы]. – Алматы : Қазақ ун-ті, 2004. – Т. 2. – 422 с.

[оқу](#)

Қазақстан ғылымы : энцикл. / бас ред. Б. Ө. Жақып. – Алматы : Қазақ энцикл., 2010. – 2-т. : Қ-Я. – 543 б.

[Тапсырыс беру](#)

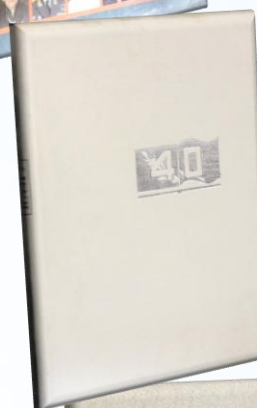
Ученые. Педагоги. Наставники = Ғалымдар. Ұстаздар. Тәлімгерлер : очерки и воспоминания / КазНУ им. аль-Фараби; [Редкол.: Т. А. Кожамкулов и др.]. – Алматы : Қазақ ун-ті, 2004. – 281 с.

[Тапсырыс беру](#)

Батырбеков, Муштай Батырбекович. Высшая школа Казахстана в лицах: сборник / М. Б. Батырбеков. – Алматы: Рауан, 2000. – Кн. 2. – 639 с. : ил.

[Тапсырыс беру](#)

Казахский государственный университет = Қазақтың мемлекеттік университеті : альбом / МВ и ССО КазССР ; [редкол. У. А. Джолдасбеков]. – Алма-Ата : Казахстан, 1974. – 164, [4] с. – (40 лет).

[Тапсырыс беру](#)

Казахский государственный университет им. С. М. Кирова : сб. / М-во высш. и сред. спец. образования КазССР ; редкол., (пред.) У. А. Джолдасбеков. – Алма-Ата : Казахстан, 1984. – 250, [2] с. – (50 лет).

[оқу](#)

СУРЕТТЕР АРҚЫЛЫ МЫҢДАҒАН
АДАМҒА ҚАНШАМА ДУНИЕНІ ҮН-
ТҮНСІЗ-АҚ ЖЕТКІЗУГЕ БОЛАДЫ. АТА-
БАБА СӨЗІН ДӘЙЕКТЕЙТІН МЫНА БІР
СУРЕТТЕР СОНЫҢ ДӘЛЕЛІ СЕКІЛДІ.

М. Т. Томанов отбасымен

КӨРМЕНІҢ НЕГІЗГІ МАҚСАТЫ – ТОМАНОВ МАРХАБАТ ТОМАНҰЛЫНЫҢ ЕҢБЕКТЕРІН, ЖҰМЫС БАРЫСЫНДА МЕМЛЕКЕТТІК ТІЛДІҢ ҚОЛДАНЫЛУЫ МЕН ОНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК МӘРТЕБЕСІ, ЛИНГВИСТИКА ДАМУЫНДАҒЫ ҚАЗІРГІ КЕЗЕҢДЕГІ БАСЫМДЫҚТАР, ТІЛАРАЛЫҚ ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС, ТҮРКІ ТІЛДЕРІНІҢ САЛЫСТЫРМАЛЫ ЗЕРТТЕУЛЕРІ, ӘЛЕМ КЕҢІСТІГІНДЕГІ ТҮРКІТАНУ ҒЫЛЫМЫ, ТАРИХИ ГРАММАТИКА ЖӘНЕ ҚАЗІРГІ ТҮРКІ ТІЛДЕРІ, МӘТІННІҢ ТІЛДІК АСПЕКТІСІ ЖӘНЕ МӘДЕНИЕТ ДЕҢГЕЙІ, СТУДЕНТТЕРДІҢ ТІЛДІК ДАЙЫНДЫҒЫНДАҒЫ ИННОВАЦИЯЛАР, КӨРКЕМ АУДАРМА ЖӘНЕ ӘДЕБИЕТТАНУ ПОЭТИКАСЫНЫҢ МӘСЕЛелЕРІ СЫНДЫ ТАҚЫРЫПТАР БОЙЫНША МӘЛІМЕТТЕР ҚАРАУЫН ЖЕҢІЛДЕТУ, ЖЕТКІЗУ.

НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА РАҚМЕТ!

Дайындағандар: Шомаева М.Т.,
Жуасбекова М.